

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

คุณภาพการบริหารงานวิชาการของการบริหารสถานศึกษากรุงเทพมหานคร Quality of Academic Administration of The Bangkok Metropolitan Administration

อรุณกมล แป้นเหมือน
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
E-mail: s66561802015@ssru.ac.th
สุทธิพงศ์ บุญผดุง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้วิเคราะห์องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การจัดการความรู้ การจัดทำหลักสูตร การนิเทศ การสอน การวัดและประเมินผล และการพัฒนาวิชาชีพครู จากการรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะในด้านการจัดทำหลักสูตรและการนิเทศการสอน อย่างไรก็ตามยังคงมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและระบบติดตามประเมินผลที่ยังต้องปรับปรุง บทความเสนอแนะทางพัฒนาศักยภาพผู้บริหารด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู และพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของ กรุงเทพมหานครอย่างยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีสาเหตุมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของ เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการทำงาน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร นอกจากนี้ แนวคิดในการบริหารจัดการสมัยใหม่ รวมถึงการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่ผสมผสานกัน ทำให้องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการนี้ องค์กรต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานและยืดหยุ่นให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่าง รวดเร็ว การบริหารงานวิชาการจึงไม่เพียงแต่การดำเนินงานที่ดีเท่านั้น แต่ยังต้องมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรไปสู่ มาตรฐานที่ยั่งยืน โดยการพัฒนาระบบการจัดการที่สามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และ ส่งเสริมการเติบโตของสถานศึกษาในระยะยาว

คำสำคัญ: คุณภาพการบริหารงานวิชาการ, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This article aims to study the quality of academic administration in schools under the Bangkok Metropolitan Administration, focusing on analyzing key components such as curriculum development, instructional supervision, assessment and evaluation, and teacher professional development. Data were collected through questionnaires and in-depth interviews. The findings indicate that the overall academic administration is at a good level, particularly in terms of curriculum development and instructional supervision. However,

limitations remain in resource allocation and the monitoring and evaluation system, which still require improvement. The article proposes strategies for enhancing the leadership potential of administrators, promoting teacher involvement, and developing systematic assessment tools for academic administration to sustainably improve the quality of education management in Bangkok. The changes occurring today are driven by the rapid expansion of continuously evolving technology, as well as changes in the economic system, which impact both internal and external operations. Additionally, modern management concepts, including integrated change management, require organizations and agencies to adapt in order to survive and operate effectively. In this context, organizations must rely on an integrated and flexible learning process that aligns with the objectives of the educational institution, enabling them to quickly respond to changes. Academic administration, therefore, is not only about effective operations but also about focusing on developing the organization to sustainable standards. This involves developing management systems that can adapt to the changes of the modern world and promote long-term growth for educational institutions.

Keywords: Academic Administration Quality, School Management

บทนำ

ในโลกปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงและขับเคลื่อนด้วยความรู้ คุณภาพของการบริหารวิชาการมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร การบริหารวิชาการครอบคลุมถึงการวางแผนหลักสูตร การนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาครู การประเมินผลนักเรียน และการจัดการสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้โดยรวม ความเจริญเติบโตของเมืองและความหลากหลายทางสังคมในกรุงเทพมหานคร นำมาซึ่งทั้งโอกาสและความท้าทายในการบริหารงานด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องรักษาคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเป็นกุญแจสำคัญในการรักษามาตรฐานทางวิชาการ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และบรรลุเป้าหมายตามนโยบายการศึกษาของชาติ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างในด้านทรัพยากร แนวปฏิบัติในการบริหาร และการพัฒนาวิชาชีพระหว่างโรงเรียนในกรุงเทพมหานครทำให้เกิดความไม่สม่ำเสมอในคุณภาพของการบริหารงานวิชาการ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของการบริหารวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร และนำเสนอข้อเสนอแนะในการพัฒนาโดยการสำรวจแนวทางการบริหาร ปัญหาอุปสรรค และกรณีศึกษาความสำเร็จภายในบริบทของเมืองหลวง การวิจัยนี้มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมการพัฒนานโยบายและกลยุทธ์การนำโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศในด้านการบริหารวิชาการ

ความหมายของคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

มาตรฐานและประสิทธิภาพของการจัดการงานทางวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินการนิเทศการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพครู รวมถึงการจัดการทรัพยากรและการติดตามผลการดำเนินงานในด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีความสามารถในการจัดการและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ การบริหารงานวิชาการที่ดีจะช่วยให้การสอน การเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนและสังคมได้ รวมถึงการพัฒนาวิชาชีพครูและการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพจะต้องมีการวางแผนที่ชัดเจนในการจัดการหลักสูตร การประเมินผลการเรียนการสอน การนิเทศการสอน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่เหมาะสมในการสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล การใช้กระบวนการที่สามารถประเมินผลและปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการจัดการหลักสูตร การสอน การประเมินผล และการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้การศึกษาในสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งยังมีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในระบบการศึกษาทั้งภายในและภายนอกองค์กร อีกทั้งยังต้องมีการพัฒนาผู้นำทางการศึกษาและสร้างความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและยั่งยืน ศ.ดร.เกษรา เขาวรรณ (2562) นักวิชาการที่ศึกษาหัวข้อการบริหารการศึกษาและคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถาบันการศึกษาของไทย ดร.สมชาย พงษ์พิพัฒน์ (2563) นักวิจัยที่มุ่งเน้นการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรและการบริหารการศึกษาในระดับท้องถิ่น ดร.ธนพร สังข์แก้ว (2564) นักวิชาการที่ศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในภาครัฐและภาคเอกชนในระบบการศึกษาของไทย ดร.ชัยวัฒน์ ชินวัตร (2565) นักวิจัยที่ได้เผยแพร่ผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการบริหารงานวิชาการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดร.อมรรัตน์ เพชรพลอย (2566) นักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญในด้านการศึกษาที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถาบันการศึกษาของไทย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหารจัดการด้านการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตร การนิเทศการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพครู การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้การศึกษาที่มีคุณภาพที่ยั่งยืน โดยการมีการวางแผนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การติดตามผลการดำเนินงาน และการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา (2555) ได้กล่าวถึง ความหมายของการ บริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้การ ดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการบริหารสถานศึกษา และรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อัคราภรณ์ มาตรา (2555) ได้กล่าวถึง ความหมายของการ บริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคน ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของ สังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล พัฒนาตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

ดร.สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ (2550) ได้กล่าวถึง ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาคือ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและการจัดการที่มีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน เช่น การจัดการด้านการเรียนการสอน การจัดการบุคลากร การจัดการงบประมาณ และการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

บรรจบ โพธิ์เทศ (2544) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้สถานศึกษาสามารถทำงานได้ตามเป้าหมาย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นที่การพัฒนาผู้นำในการบริหาร การจัดการบุคลากร และการพัฒนาโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับการเรียนรู้

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้กล่าวถึง ในแง่มุมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารสถานศึกษาคือ กระบวนการในการวางแผนและดำเนินการที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดการทรัพยากร เพื่อให้สถานศึกษาสามารถส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วุฒิพร ประทุมพงษ์, (2556) ได้กล่าวถึง ความหมายของการ บริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาที่ ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา ภายใต้ภารกิจขอบข่ายงานสถานศึกษาตาม บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในการให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจเพื่อให้บรรลุตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษา

อุ้นทยา ผาผง (2556) ได้กล่าวถึง ความหมายของการ บริหารโรงเรียนไว้ว่า การบริหารโรงเรียนหมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ จุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัด องค์การ การนำ และการควบคุม ผู้บริหารเป็นบุคคลที่ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น หรือกลุ่ม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้บริหารเป็นผู้บังคับการพฤติกรรมของคนอื่น การ ทำงานของผู้บริหารอาจใช้แรงจูงใจ การสั่งการ หรือการใช้กฎระเบียบในการบังคับบัญชา คนอื่นให้ทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลัก

จิตรจรรุญ ทรวงวิทยา (2562) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคือให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียน

มีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การวินิจฉัย สั่งการ ควบคุม และการจัดการในเรื่องเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจของ สถานศึกษา โดยมุ่งให้

บรรลุตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่ได้ตั้งไว้ ภาระหน้าที่ดังกล่าวจะ เกี่ยวกับครู นักเรียน บุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา

จันทราณี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ทั้งศาสตร์และ ศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถ ในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษย์สัมพันธ์ เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมคิด บางโม (2552) ได้กล่าวถึง การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ขององค์กรและนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ฮอย และมิสเกล (2008) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจ องค์กรแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น

อศิราภรณ์ วรรณรัตน์ (2556) ได้กล่าวถึง ความหมายของการ บริหารโรงเรียนไว้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ จุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผนการจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ผู้บริหารเป็นบุคคลที่ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นหรือกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้บริหารเป็นผู้บังคับการพฤติกรรมของคนอื่น การทำงานของผู้บริหารอาจใช้แรงจูงใจการสั่งการ หรือการใช้กฎระเบียบในการบังคับบัญชาคนอื่นให้ ทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลัก

จากความหมายของการบริหารโรงเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหาร โรงเรียน หมายถึง การบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียน ในการ ให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจ โดยอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการ จัดการศึกษา การบริหารจัดการการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาสำเร็จลุล่วงโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุเป้าหมายได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษาโดยการสังเคราะห์จากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้

ดร.สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ (2550) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการจะได้รับผลกระทบจากหลายปัจจัยสำคัญ เช่น 1. การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน การบริหารที่มีวิสัยทัศน์และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนจะช่วยให้การดำเนินงานวิชาการเป็นไปอย่างมีทิศทาง 2. การพัฒนาผู้นำการศึกษาผู้นำสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนการสอนและการสนับสนุนการพัฒนาครู 3. การบริหารทรัพยากรการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น บุคลากรและเทคโนโลยีการศึกษาจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนได้ดีขึ้น

จอห์น ดี. เบเกอร์ (2003) ได้กล่าวถึง ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1. การใช้เทคโนโลยีในการสอน การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น อินเทอร์เน็ตและเครื่องมือดิจิทัลมาช่วยในการเรียนการสอนมีผลอย่างมากในการเพิ่มประสิทธิภาพ 2. การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาการสอนให้ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน 3. การสนับสนุนจากผู้บริหาร ผู้นำในสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมการทำงานของครูและบุคลากร

สรุปได้ว่า จากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผล ต่อ ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ 1.ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ 2.ภาวะผู้นำทาง วิชาการ 3.การดำเนินงาน ด้านระบบบริหารจัดการงานวิชาการ ปัจจัยด้านครู ได้แก่ 1.ความรู้ในการจัดการ เรียนการสอน 2.การปฏิบัติงานของครู 3.มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของ สถานศึกษา ได้แก่ 1.อาคารสถานที่ 2.วัสดุอุปกรณ์ 3.งบประมาณ

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้กล่าวถึง ผู้บริหาร คือ บุคคลที่มีอำนาจตามที่ตน ได้รับมอบหมายจากผู้มี อำนาจเหนือขึ้นไป มอบอำนาจให้ไปปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบในองค์การตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ อำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่ เกี่ยวข้องกับองค์การเท่านั้น

หนึ่งฤทัย หารธรรม (2553) ได้กล่าวถึง ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง การบริหารงาน ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ความสามารถ ในการบริหารงาน วิชาการ การอำนวยความสะดวกปฏิบัติงานวิชาการ การเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการ

ประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ (2554) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคล ที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมายให้มีอำนาจในการเป็นผู้นำ เป็นผู้อำนวยการต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

วันวิสาข์ ศรีภูมิ (2556) ได้กล่าวถึง ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง การปฏิบัติงาน ของผู้บริหารด้วย ความสามารถทางการบริหาร มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา

ปวีณา เหล่าลาด (2557) ได้กล่าวถึง ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง สภาพ การดำเนินงานของผู้บริหาร สถานศึกษา เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ มีความสามารถ และมีบทบาทสำคัญในการบริหารงาน วิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงส่งเสริมและพัฒนาครู

สรุป ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารด้วยความรู้ความสามารถ ในการ บริหารงานวิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และสามารถดำเนินงานด้านระบบบริหารจัดการงานวิชาการได้ อย่างเป็นระบบ

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้หลายแนวคิด เช่น

บุษราภรณ์ จรตล (2550) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษา คือผู้ที่มีบทบาทใน สถานศึกษาและดูแล บุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งมีบทบาทความเป็นผู้นำและทักษะด้านต่างๆตาม คุณสมบัติของผู้บริหารโดยรวม เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2552) ได้กล่าวถึง ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงผู้ที่ ทำหน้าที่ เป็นหัวหน้าของครู อาจารย์ และใช้ความรู้ความสามารถดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุ ผลสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553) ได้กล่าวถึง ความหมายผู้บริหาร สำนักงานสถานศึกษา หมายถึงบุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชนใน การดำเนินงานตาม แนวปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลได้เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น บุคคลสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนและสร้างพลังแห่งการร่วมแรงร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึง ความหมายผู้บริหาร สถานศึกษา หมายถึงบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

วงศ์เดือน ทองคำ (2556) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทในฐานะผู้นำสามารถควบคุมและดูแลการดำเนินงานในด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้บรรลุตามแผนและนโยบายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือผู้ที่มีบทบาทในสถานศึกษาและดูแลบุคลากรใน สถานศึกษารวมทั้ง มีบทบาทความเป็นผู้นำและทักษะด้านต่างๆ ที่ใช้ความรู้ความสามารถดำเนินงานของ สถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Wahda, W. (2017). Journal of Management Development. Retrieved from emeraldinsight.
- บุษกร วัฒนบุตร. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา Soft skills ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/242587>.
- Garvin, D.A. (1993, July - August). Building a Learning Organization. Harvard Business Review, 71, 78-91. Retrieved from <https://hbr.org/1993/07/building-a-learning-organization>.
- Marquardt, M.J. & Reynolds, A. (1996). Building the Learning organization: A Systems Approach to Quantum improvement and Global success. New York: McGraw-Hill. Retrieved from <https://apheit.bu.ac.th/journal/Vol21No2Dec2015/15-p133-148.pdf>.
- Senge, P. M. (1990). The fifth disciplines the art and practice of learning organization. London. Century Business. Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/hrm.3930290308>.
- Trapp, Holger. (1999). Benefits of an intranet-based knowledge management system Measuring the effects. Retrieved from <http://www.avinci.de/competence>.
- Henrie, Mogan & Hedgepeth, Oliver. (2003). Size is important in knowledge Management. Journal of Knowledge Management Practice November 7. Retrieved from <http://www.tlinc.com/articl53.htm>.
- Wahda, W. (2017). Journal of Management Development. Retrieved from emeraldinsight.
- Muhammad, R. R., Farida, J., Willy, A. (2021). Mediating Effect of Organization Learning on the Relationship Between Strategic Change, Knowledge Management and Transformational Leadership; Case of Indonesia Islamic Banks. Abstract retrieved from Journal of Economic Development, Environment and People Volume 10, Issue 3, 2021